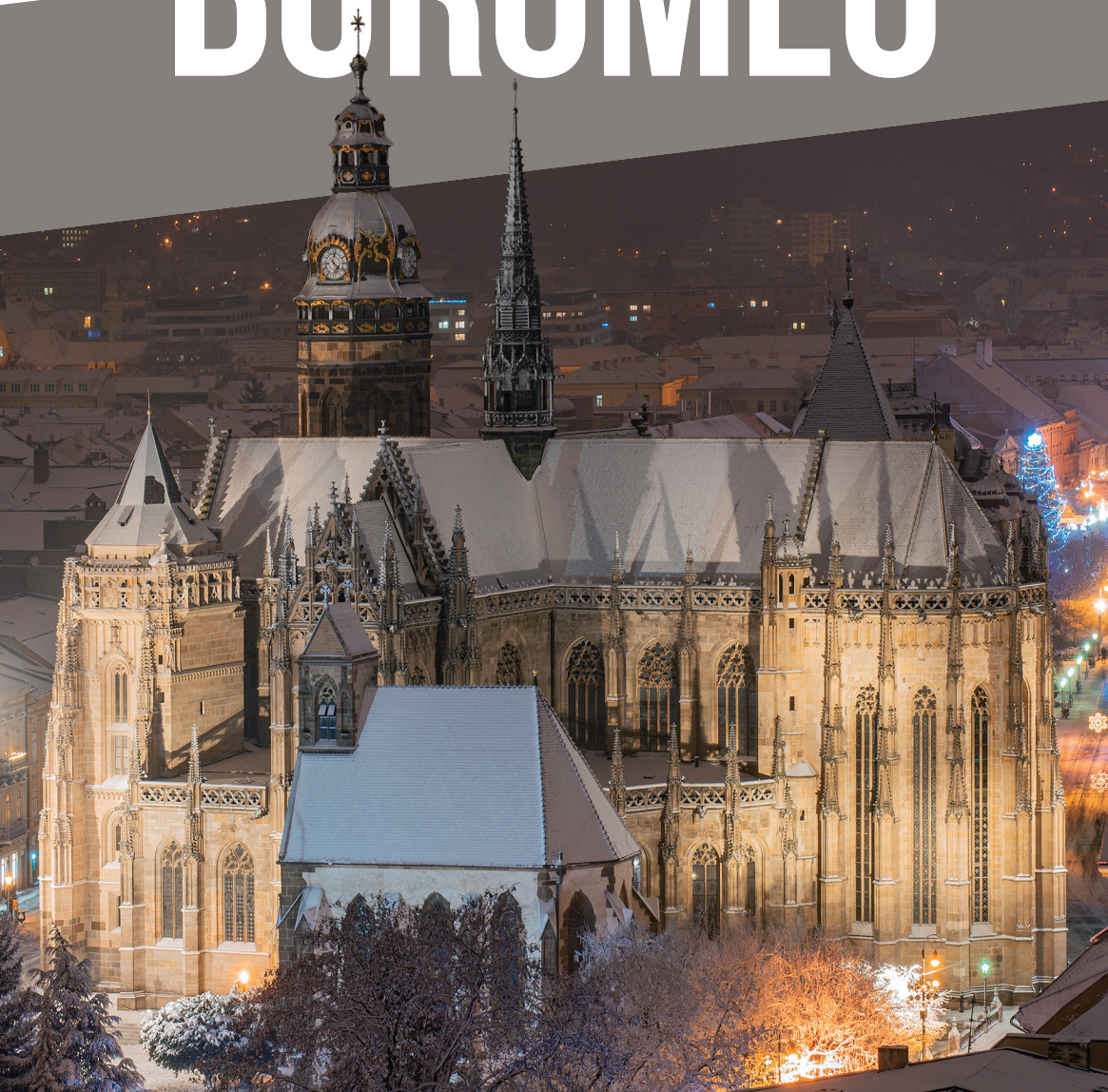

ČASOPIS KOŠICKÝCH A ROŽŇAVSKÝCH BOHOSLOVCOV

2 / 2025

BOROMEO

KOŠICKÁ ARCIDIECÉZA
V PRIEBEHU ROKOV

BRAT O SPOLUBRATOVI
– AUGUSTINIÁN O PÁPEŽOVI

BOHOSLOVEC V ČASE
SOCIÁLNYCH SIETÍ

Obsah

1	TÉMA – 30. VÝROČIE KOŠICKEJ ARCIDIECÉZY	
	• Domov posvätenia, služby a radosti (S. Sitkanič)	8
	• Zrod arcidiecézy: Keď sa Košice stali metropolou (M. Žinčák)	9
	• Košická arcidiecéza v priebehu rokov (K. Fečík)	10
	• Hľadáme dopredu (Š. Jurčišin)	15
	• Jubilejné stretnutie mladých v Košiciach (D. Sedlák)	18
	• Všetko najlepšie, otec arcibiskup! (M. Kozej)	20
2	Z KAŽDÉHO ROŽKU TROŠKU	
	• Rožňavská diecéza: Pútnické miesto Úhorná (M. Brveník)	21
	• Brat o spolubratovi – Augustinián o pápežovi (L. Verčimák)	23
	• Tichí Vianoc, ktorí dostanú tú najlepšiu „zem“ (P. Vyhonský)	26
3	ZO ŽIVOTA BOHOSLOVCOV	
	• Prázdninové momentky (D. Sedlák)	30
	• Predstavenie prvákov (M. Baloga)	32
	• Spoznaj bohoslovca (P. Mikita, M. Brveník)	35
	• Bohoslovec v čase sociálnych sietí (D. Jászay)	37
	• Srdce bohoslovca v dnešnej dobe (Kolektív Propedeutika)	41

Titulná fotka: Marek Zeleňák

Editoriál

Milí naši čitatelia!

V jeden jesenný večer som sa prechádzal centrom Košíc. Pri Dóme svätej Alžbety som sa pozastavil a pozrel smerom k nebu. Moju pozornosť upútali kamenné veže katedrály, ktoré sa už stovky rokov vypínajú k oblohe ako „večné ruky“, ktoré neúnavne vzdávajú Bohu chválu. V tej chvíli som si uvedomil, že aj naša Košická arcidiecéza je obrazne povedané „živou katedrálou“, postavenou nie z kameňa, ale z nás všetkých. Ako hovorí apoštol Pavol: „*Vy ste Božia stavba*“ (1 Kor 3,9). A podobne ako sa veže katedrály vypínajú k nebu, tak sa aj naše prosby, vďaky a chvály vznášajú k nebeskému Otcovi.

30. výročie Košickej arcidiecézy je dôvodom na oslavu. Mali by sme byť hrdí na to, aký krásny duchovný domov máme. Tak ako 30. narodeniny v živote človeka prinášajú zrelosť a túžbu kráčať ďalej, aj naša arcidiecéza vstupuje do času, keď z našej súčasnej viery a odvahy kľúči nádej budúcnosti.

Na Jubilejnom stretnutí mladých v Košiciach sme sa mohli presvedčiť, že nádej nezahanbuje. Svätý Otec Lev XIV. nás vo videoposolstve povzbudil slovami:

„Nebojte sa ukázať, že ste kresťania.“ Tisíce mladých ľudí pred Dómom svätej Alžbety na tieto slová reagovali mohutným potleskom, ktorým vyjadrili svoj súhlas. Stretli sme sa aj preto, aby sme spoločne oslávili život a službu nášho otca arcibiskupa Mons. Bernarda Bobera. Pri príležitosti jeho životného jubilea mu ďakujeme za jeho dlhoročnú službu Cirkvi a prosíme o Božie požehnanie, zdravie a dary Ducha Svätého do ďalších rokov.

Náš kňazský seminár, srdce arcidiecézy, je tiež miestom, kde pramení nádej pre celú arcidiecézu. Každý bohoslovec prináša svoj jedinečný príbeh viery a horlivú túžbu slúžiť Bohu a ľuďom. Naše rozhodnutie kráčať neraz aj proti prúdu súčasného sveta je tichým, no jasným znakom, že naša „živá katedrála“ má silu rásť a budovať pevné piliere pre budúce generácie.

Vykročme spoločne s nádejou ku Kristovi, aby ďalšie desaťročia našej arcidiecézy boli poznačené jednotou, odvahou a predovšetkým láskou, ktorá premieňa svet. Nech nás na tejto ceste sprevádza svätý apoštol Ondrej, patrón našej arcidiecézy.

Matúš Žinčák
šéfredaktor

Redakčná rada

šéfredaktor:

Matúš Žinčák (v strede)

redaktori:

Horný rad (zľava): **Samuel Belák, Martin Brveník, Peter Vyhonský,**
Kristián Fečík, Martin Baloga, Daniel Sedlák

Dolný rad (zľava): **Patrik Mikita, Matúš Kozej, Šimon Jurčišin, Lukáš Verčimák**

Na fotke chýba: **Samuel Sitkanič** (Erasmus+ Praha) a **Dávid Jászay**

Seminárna kronika

NÁŠ ŽIVOT V SKRATKE

MINIŠTRANTSKÁ UNIVERZITA (14. 7. – 18. 7. 2025)

Letný tábor miništrantov v Obišovciach sa niesol v duchu putovania Izraelitov z Egyptskej krajiny. Navštívili sme aj Košice, kde sa miništranti stretli s otcom arcibiskupom Bernardom Boberom, ktorý ich pochválil za ich vernú službu pri oltári. Po stretnutí mali zaujímavú prehliadku Michalskej kaplnky, Dómu sv. Alžbety a kňazského seminára. Počas celého týždňa prebiehali workshopy, vďaka ktorým sa miništranti zdokonalili vo svojej službe a prehĺbili si poznanie liturgie.

ARCIDIECÉZNA PŮŤ V GABOLTOVE (19. 7. – 20. 7. 2025)

Po roku sme opäť putovali do Gaboltova k Panne Márii Škapuliarskej. Slávnostnú svätú omšu v nedeľu celebraval žilinský diecézny biskup Mons. Tomáš Galis. Pripomenul nám, aká podstatná je rola Matky Božej v našom živote: „Škapuliarska Panna Mária tým, že odovzdáva škapuliar, vzbudzuje v nás záujem – aby sme v tejto dobe chceli žiť to, čo nám priniesol Ježiš. V dynamizme odovzdávania a prijímania je tichá prítomnosť Matky Božej. Ona je skutočne s nami.“

DUCHOVNÉ CVIČENIA V PREŠOVE (31. 8. – 5. 9. 2025)

Aj tento rok nás privítali jezuiti v Prešove, kde sme mali duchovné cvičenia, ktoré viedol páter Ján Benkovský SJ. Témou exercícií bolo to, čo nás všetkých priviedlo do kňazského seminára: „Povolanie.“ Podľa slov pátra Benkovského by mala byť osobná modlitba a práca s Božím slovom jednou z hlavných priorít v kňazskom živote. Netreba zabúdať plody tejto modlitby aplikovať na svoj život, keďže cez Písmo hovorí Ježiš ku každému z nás. Súčasťou duchovných cvičení bola aj každodenná svätá omša a adorácia, ktoré umocňovali prežívanie ticha a Božej blízkosti.

KŇAZSKÝ DEŇ V ROŽŇAVE (17. 9. 2025)

V Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave prebiehalo slávenie jubilea kňazov, diakonov a seminaristov Rožňavskej diecézy. Stretnutie sa začalo slávnostnou svätou omšou, ktorú celebraval rožňavský biskup Mons. Stanislav Stolarík. Všetci prítomní kňazi sa spoločne modlili pred Najsvätejšou sviatosťou, ďakovali za dar kňazského povolania,

prosili o Božie odpustenie a o posilu do ďalších rokov služby. Po duchovnej časti nasledovala motivačná prednáška a spoločný obed, ktoré vytvorili priestor na bratské stretnutie, rozhovory a vzájomné povzbudenie v službe Pánovi.

SPLAV DUNAJCA (20. 9. 2025)

Krásnu septembrovú sobotu sme využili na pomery bohoslovcov trochu netradične. Vypožičali sme si raft a kajaky a zo Spišskej Starej Vsi sme vyrazili na splav Dunajca, ktorým sme sa plavili 17 kilometrov až do Lesnice. Táto spoločná akcia mala okrem zážitku silný význam aj v budovaní spoločenstva.

VENI SANCTE (29. 9. 2025)

Akademický rok sme začali vzývaním Duha Svätého pri svätej omši *Veni Sancte*. Na slávení sa zúčastnilo ekumenické spoločenstvo i akademická obec z Košíc. V homílii nás Mons. Marek Forgáč povzbudil, aby sme sa aj my usilovali získať svoj vlastný „titul“ *Mgr.*, ktorý symbolicky prepojí so sviatkom svätých archanjelov, teda byť svätými a slúžiť druhým ako Michal, Gabriel a Rafael.

ZDOLALI SME TATRY (4. 10. 2025)

Začiatkom októbra sme využili priaznivé počasie a vydali sa na túru do Vysokých Tatier. Naším cieľom bola Zbojnícka

chata vo výške 1960 m. n. m. Trasu sme začali v Starom Smokovci, odkiaľ sme sa vydali na Hrebienok a následne pokračovali až k chate. Cestou nás sprevádzali nádherné výhľady na okolitú prírodu a dobrá nálada. Túra sa stala príležitosťou nielen na fyzickú aktivitu, ale aj na rozhovory, spoločenstvo a upevnenie vzťahov.

CELODIECZNA PŮŤ V OBIŠOVCIACH (5. 10. 2025)

Prvú októbrovú nedeľu sme putovali k milostivému obrazu Ružencovej Panny Márie v Obišovciach. Slávnostnú svätú omšu celebroval Mons. Āgidius Zsifkovics, biskup rakúskej diecézy Eisenstadt, ktorý vo svojej homílii povzbudil prítomných, aby sa nebáli temnoty života: „*Aj keď Boha nevidíme, môžeme ho cítiť – ako dieťa cíti matku v tme.*“ Vyzval tiež k obráteniu od egoizmu, rozdelenia a vojny k pokoju. Na záver slávnosti zablagožehal arcibiskupovi Bernardovi Boberovi k jeho

nastávajúcim 75. narodeninám a daroval mu Martinský kríž diecézy Eisenstadt ako prejav vďaky a priateľstva.

STRETNUTIE BOHOSLOVCOV NA VELEHRADE (11. 10. 2025)

Svätú omšu za účasti vyše 150 bohoslovcov zo všetkých seminárov Slovenska, Čiech a Moravy celebraval brniansky diecézny biskup Mons. Pavel Konzbul. Spolu s ním koncebrovali českobudejovický biskup Mons. Vlastimil Kročil a predstavení jednotlivých seminárov. Po svätej omši nás čakala prednáška teológa Josefa Mikuláška na tému: *Úlohy kňaza v synodálnej Cirkvi*. Zdôraznil, že Cirkev nie je elitou kňazov, ale spoločenstvom jedného verného Božieho ľudu. Po prednáške nasledoval obed a možnosť prehliadky baziliky. Neskôr sme sa rozdelili do takzvaných synodálnych skupiniek, v ktorých sme nadviazali na tému prednášky a spoločne zdieľali svoje myšlienky, pocity a vízie. Záver stretnutia patrilo modlitbe Akatistu k Presvätej Bohorodičke.

DUCHOVNÁ OBNOVA V OKTÓBRI – O. DOMINIK PLAVNICKÝ (17. 10. – 19. 10. 2025)

Duchovný otec Dominik Plavnický sa počas tejto obnovy snažil osloviť naše vnútro výzvou byť „normálnymi kňazmi“,

teda kňazmi, ktorí sú tu pre ľudí a žijú s nimi ich každodenný život. Povzbudil nás, aby sme žili prítomnosť – tak, ako ju žil aj Ježiš Kristus. Otec Dominik zdôraznil, že kresťan a zvlášť kňaz, by sa nemal viazať na minulosť ani sa zbytočne nestarať o budúcnosť, ale prežívať Božiu prítomnosť práve dnes.

ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ SV. KAROLA BOROMEJSKÉHO (4. 11. 2025)

Sviatok svätého Karola Boromejského sme oslávili svätou omšou, ktorej predsedal košický pomocný biskup Marek Forgáč. Krátko pred svätou omšou požehnal piatomu breviáre a tretiakovi reverendu. Následne počas svätej omše prijal nášho brata Kristiána za kandidáta diakonátu a presbyterátu.

Spracovali:

Daniel Sedlák, Samuel Belák

Foto: Archív KSKE, Archív ABÚ

Domov posvätenia, služby a radosti *báseň*

Viera je z hlásania.
Hlásanie je z viery.
Viera sa potvrdzuje skutkami.
Rýdze činy žiaria z čestnej viery.
Raz dávno pred našimi vekmi,
lež už v nich, popravde,
Ježiš sa apoštolom zjavil v pravde.
Po Jeho vystúpení do neba
odovzdávali Pravdu ďalej.
Nenechali si ju len pre seba,
v sile Ducha tkvela nevýslovná,
viac než magnet tiahuca,
ponúkaná nádej.
Nádej na plný lásky
skrze utrpenie vybojovaný
nikdy nekončiaci
rajský život.

Vyznávačov neúprosne pribúdalo,
priestoru razom málo
na schádzanie bolo.

Časom, po čase prenasledovania,
začal vznikať chrám.

Živé kamene z tých mŕtvych
zbudovali Božiu stavbu
v ktorej všetko
vždy isté a vždy nové
a hlavne plné života je.

Každý má svojho patróna.
Každý kostol,
každá farnosť,
každá diecéza.
Tú našu opatruje
svätý apoštol

privádzajúci svojho brata,
budúcu skalú Cirkvi,
Petra,
k Ježišovi, nášmu Mesiášovi.
Náš zástanca,
naš ochranca,
naš orodovník,
svedok Kristov verný,
verný až do krvi – Ondrej.

Sme v tom spolu.
Nikdy nie sme sami.
Boh je vždycky s nami.
Prebýva uprostred nás
a my verne s Ním.

Odjakživa, odpradáвна,
od nepamäti miluje nás!
Nieto chvíle odsúdenia,
trestu, zloby, pomsty,
nepochopenia, odvrhnutia,
neprijatia, odmietnutia
z Jeho strany, čoho dôkazom sú
oslávené rany a otvorená náruč.

Telo sa chveje,
oči roní slzy,
ústa roztrasené,
hlas stiahnutý,
plač ďakujúci,
srdce utešené,
duša jasajúca.

Predkladá nám záchranu.
Vrháme sa do nej a voláme: Spas nás!
Pravda sa činí – len s Ňou sme rodina
i chrám živý. Amen.

Spracoval: **Samuel Sitkanič**

Zrod arcidiecézy: Keď sa Košice stali metropolou

Svätý Otec Ján Pavol II. apoštolskou konštitúciou *Pastorali quidem permoti* zriadil na Slovensku novú cirkevnú provinciu a povýšil Košické biskupstvo na arcibiskupstvo. Prvým košickým arcibiskupom-metropolitom sa stal Alojz Tkáč. Pápež Ján Pavol II. mu počas svojej apoštolskej návštevy Košíc 2. júla 1995 osobne odovzdal pálium.

Pálium, čiže odznak vernosti, je úzky biely pás v tvare kruhu, z ktorého vpredu i vzadu splývajú ďalšie dva pásy so šiestimi čiernymi krížikmi. Je utkané z ovčej vlny, aby veľkňaz pamätal na príklad Dobrého pastiera. Svätý Otec Ján Pavol II. sa na arcibiskupa Alojza Tkáča obrátil so slovami, aby pálium nosil na území

svojej provincie ako symbol jednoty a znamenia spoločenstva so Svätou stolicou. Arcibiskup Alojz Tkáč v prísaha sľúbil, že bude verný a poslušný svätému Petrovi, apoštolovi, svätej a apoštolskej rímskej Cirkvi a Svätému Otcovi, ako aj jeho právoplatným nástupcom.

Mons. Alojz Tkáč bol v rokoch 1990 – 1995 štrnástym biskupom Košickej diecézy a neskôr prvým arcibiskupom-metropolitom Košickej arcidiecézy. Počas celej svojej služby sa vyznačoval obetavosťou, pokorou a úprimnou snahou slúžiť pre dobro Cirkvi i veriacich. *Requiescat in pace!*

Spracoval: **Matúš Žinčák**

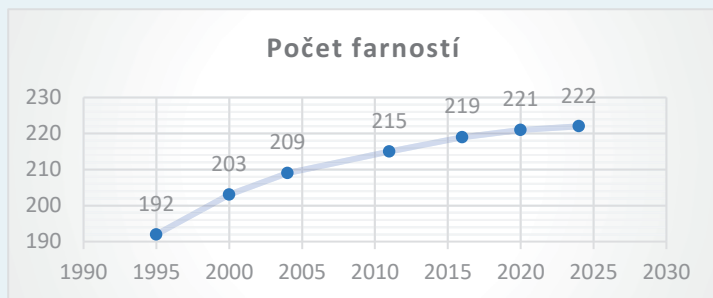
Foto: Archív ABÚ

Košická arcidiecéza v priebehu rokov

- 1995 Svätorečenie troch košických mučeníkov Jánom Pavlom II.
- 1995 Zriadenie Metropolitného tribunálu
- 1998 Zriadenie Univerzitného pastoračného centra sv. Košických mučeníkov (UPC Košice)

**Dekanát s najvyšším počtom farností je Vranov nad Topľou (20)
a najvyšší počet kňazov má Farnosť svätej Alžbety v Košiciach
(9 kňazov + diakon)**

- 1999 Otvorenie Kňazského domova Františka Majocha vo Veľkom Šariši
- 2000 Kostol sv. Egídia v Bardejove povýšený na baziliku minor

- 2002 Zriadenie Univerzitného pastoračného centra Dr. Štefana Héseka (UPC Prešov)

Od roku 1995 vzniklo 30 nových farností

- 2003 Založenie Teologickej fakulty (TF KU) v Košiciach

- 2004 Otvorenie Pastoračného centra bl. Anny Kolesárovej
- 2004 Konsekrácia o. Stanislava Stolárika za pomocného biskupa
- 2004 Diecézna synoda

Po roku 1989 bolo v našej arcidiecéze postavených 153 kostolov

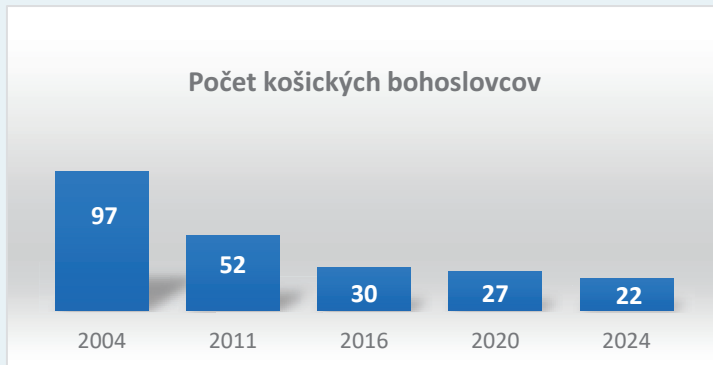
- 2005 Zriadenie Arcidiecézneho centra pre mládež (ACM)
- 2006 Blahorečenie Košičanky Sára Salkaházi

- 2008 Kostol Narodenia Panny Márie vo Vranove nad Topľou povýšený na baziliku minor
- 2008 Kostol sv. Mikuláša povýšený na konkatedrálu
- 2010 Menovanie o. Bernarda Bobera za košického arcibiskupa

- **2016** Konsekrácia o. Mareka Forgáča za košického pomocného biskupa
- **2018** Zriadenie Arcidiecézneho centra pre rodinu (ACR)
- **2018** Blahorečenie Anny Kolesárovej
- **2019** Zriadenie Úradu pre nahlásenie zneužívania v Cirkvi
- **2021** Návšteva pápeža Františka v Košiciach

- **2022** Posledná rozlúčka s o. kardinálom Jozefom Tomkom
- **2023** Posledná rozlúčka s o. arcibiskupom Alojzom Tkáčom

Najmladším kňazom Košickej arcidiecézy je Dominik Maruša (26 rokov) a najstarším je Imrich Anderko (90 rokov)

*Zdroje: Štatistické prehľady a schematizmy
Košickej arcidiecézy 1995 – 2024*

V živote Cirkvi majú osobitné miesto inštitúcie a centrá, ktoré svojou činnosťou pretvárajú vieru na konkrétnu službu ľuďom. Ako ste mohli vidieť na časovej osi, v Košickej arcidiecéze v priebehu uplynulých desaťročí vyrástla sieť pastoračných a charitatívnych centier. Tieto centrá pomáhajú rozvíjať duchovný život, formovať mladých, podporovať rodiny a chrániť ľudskú dôstojnosť. Každé z nich má svoj osobitý príbeh, poslanie a spôsob, akým sprítomňuje Kristovu lásku v dnešnom svete. Predstavíme vám centrá, ktoré najvýraznejšie formujú tvár našej arcidiecézy.

UNIVERZITNÉ PASTORAČNÉ CENTRÁ (UPC)

UPC je spoločenstvo mladých ľudí, kňazov a ich spolupracovníkov, ktorých cieľom je duchovná starostlivosť o vysokoškolských študentov. V Košickej arcidiecéze pôsobí UPC sv. Košických mučeníkov a v Prešove UPC Dr. Štefana Héseka.

V Košiciach má každý internát svojho duchovného otca. Ten pravidelne slúži sväté omše, ponúka sviatosť zmierenia, duchovné sprevádzanie a vedie modlitbové, biblické či diskusné stretnutia.

Medzi činnosti UPC patria aj víkendové duchovné obnovy, študentské animátorské školy a rôzne druhy výletov, kde sa utužuje spoločenstvo študentov. UPC

tiež ponúka spoločenské vyžitie, napríklad organizáciou tanečných plesov alebo športové vyžitie v rámci pravidelných športových stretnutí.

ARCIDIECÉZNA CHARITA

Arcidiecézna charita Košice (ADCH) sa svojou prítomnosťou a činnosťou v arcidiecéze stáva konkrétnou odpoveďou na výzvu žiť činorodú lásku a slúžiť evanjeliu nádeje. Je nástrojom na plnenie poslania Cirkvi ako služby lásky. Poslaním ADCH je organizovanie a poskytovanie verejnoprospešných činností formou sociálnych, zdravotníckych, charitatívnych, výchovno-vzdelávacích služieb či inej pomoci. Cieľovou skupinou ambulantných služieb sú sociálne odkázaní, nezamestnaní, bezdomovci, občania so zdravotným postihnutím. V charitatívno-sociálnych centrách sa poskytuje základné poradenstvo, pomoc pri vybavovaní dokladov, ubytovania, sociálny šatník, hygienická očista a poskytovanie stravy.

PASTORAČNÉ CENTRUM BL. ANNY KOLESÁROVEJ

Hoci púte a duchovné obnovy sa vo Vysokej nad Uhom konali už v deväťdesiatych rokoch, po blahorečení Anny Kolesárovej

sárovej v roku 2018 sa toto centrum stalo významným pútnickým a formačným centrom. Služi predovšetkým mladým, ktorým ponúka miesto pokoja, radosti zo stretnutia s inými, načerpanie nových síl a pookriatie na duchu.

ARCIDIECÉZNE CENTRUM PRE RODINU

Poslaním Pastoračného centra bl. Anny Kolesárovej je prijatie pútníkov, duchovný a formačný program, organizovanie púť k hrobu bl. Anny Kolesárovej či príprava dobrovoľníkov na púte. Poskytuje priestor na duchovné obnovy pre spoločenstvá a školy a pomáha hľadajúcim nechádzať cestu k pravým hodnotám.

ARCIDIECÉZNE CENTRUM PRE MLÁDEŽ (ACM)

Arcidiecézne centrum pre mládež bolo zriadené otcom arcibiskupom Mons. Alojzom Tkáčom v roku 2005. Úlohou centra je urobiť všetko preto, aby mladý človek z ktorejkoľvek farnosti našej arcidiecézy mohol zažiť obohacujúce spoločenstvo veriacich a zdieľať svoju vieru. Rektorom ACM je o. Martin Rečlo, ktorý čerstvo vystriedal v tejto službe o. Janeka Kulana. Medzi aktivity ACM patria napríklad arcidiecézna animátorská škola ADAŠ, pešia púť do Levoče s názvom Frekvencia, Arcidiecézne stretnutie mládeže s biskupom, formačné víkendovky pre birmovancov, športové turnaje, stretnutie miništrantov s názvom MIKE a iné aktivity.

ACR vzniklo v roku 2018 s cieľom podpory pastoračnej starostlivosti o manželstvo a rodinu na území Košickej arcidiecézy. ACR organizuje duchovné, kultúrne, vzdelávacie a osvetové aktivity na celodieceznej úrovni ako napríklad kurzy prípravy na manželstvo, ples rodín, deň rodiny a podobne. Spolupracuje pri tom s ďalšími inštitúciami pri formácii pracovníkov pre pastoračiu rodín (program Škola rodiny, Master v teológii manželstva a rodiny). Poskytuje rodinám poradenstvo a zabezpečuje sociálne, právne a psychologické služby.

ÚRAD PRE APOŠTOLÁT OCHRANY ŽIVOTA

Tento úrad bol v našej arcidiecéze zriadený v roku 2014 ako odpoveď na rastúce a naliehavé potreby našej spoločnosti. Úlohou diecézneho koordinátora pre apoštolát ochrany života je šíriť povedomie o dôstojnosti ľudského života. Podnecuje a podporuje aktivity na zvyšovanie povedomia o hodnote a nenarušiteľnosti ľudského života od počatia až po prirodzenú smrť.

Spracoval: **Kristián Fečík**

Hľadáme dopredu

Človek, ktorý dovŕši tretiu desiatku života, už zväčša nie je študentom, ale aktívne pracuje a uvedomuje si potrebu rásť. Chce sa zabezpečiť do budúcnosti, a to je spojené s usilovnosťou a vysokou produktivitou. Môžeme povedať, že tridsiatnik je v dobre zabehnutej kondícii a síce aj cez rôzne zlyhania sa posúva a tvorí hodnoty, v ktoré verí, že zabezpečia jeho budúcnosť. Vystáva otázka, či je možné analogicky k arcidiecéznemu jubileu priradiť prívlastok „v najlepších rokoch“. Hoci ide len o rečnícku otázku, môže nám napomôcť v zamýšľaní sa nad výzvami alebo novými horizontmi v živote Božieho ľudu na území východného Slovenska. Už nie sme „najmladšou“ cirkvou, máme vlastnú históriu, ktorá je

ďalekosiahlejšia ako len číslo tridsať. Novodobo však môžeme tvrdiť, že sme v najlepšej kondícii. Veriacich je dosť a kostoly ešte nie sú ľudoprázdne. Kňazi, ktorých počet je ešte uspokojivý, ešte stále môžu posväcovať zverených veriacich. Skrátka, mnohokrát sme označovaní za živú Cirkev v strede Európy. Podme sa pýtať, v čom sa môžeme zlepšiť? Alebo aké výzvy nás do budúcnosti čakajú?

Košická cirkev ako živé spoločenstvo veriacich sa aktívne formuje a premieňa skrze mnohé premenné, ktoré vstupujú do jej rytmu života. Dátum výročia vzniku arcidiecézy ohraničujú prorocké slová pápežov adresované slovenskej cirkvi – Jána Pavla II., ktorý vyzval

mladú Cirkev k obnove po útlaku, Benedikta XVI., ktorý vnímal kontext modernej doby a nástrah spojených so sekularizmom, Františka, ktorý pozýval k živej, otvorenej Cirkvi plnej odvahy; ďalej Diecézna synoda (2004-2006) a Synoda o synodalite (2021-2023). Tieto udalosti nám poskytnú informačný základ, ktoré predostierajú horizonty či výzvy do ďalších rokov.

Našu partikulárnu cirkev od jej povýšenia na arcidiecézu (31.3.1995) navštívili dvaja pápeži. Pápež Benedikt XVI. Slovensko nenavštívil, to však neznamená, že archív príhovorov neobsahuje aj našu adresu k prijatiu jeho posolstva. V príhovoroch, ktoré nám nástupcovia Petra venovali, sledujeme ich túžbu po silnej jednote a pevnom zakorenení v Kristovi. Vývoj ich príhovorov zodpovedá spoločenským, hlavne však cirkevným zmenám.

Ján Pavol II. prehováral k obnovenej mladej Cirkvi, ktorú vyzval k rastu na hodnotách pravdy a lásky. Jeho povestné: „Nebojte sa!“ znelo po rokoch útlaku povzbudzujúco. V tomto nadšení sa spoločenstvo veriacich ocitlo na novej ceste budovania. Na ceste viery, ktorá má svedčiť a zachovávať jej dedičstvo po rokoch útlaku – živé a obnovené.

Počas pontifikátu Benedikta XVI. (2005-2013) sme sa ako spoločenstvo veriacich ocitli už v 21. storočí. Slovensko natrafilo na vír nových výziev. Pápež Benedikt nechcel formálnu vieru, ale aktívnu živosť, tú, ktorú poznáme z čias začiatku obrody. Pápež mieril svoje slová na narastajúci tlak sekularizácie, ktorá začala trápiť aj našu Cirkev. Vyzýval

slovenských biskupov a kňazov, aby boli učiteľmi pravdy, formovali svedomie a pestovali kultúru viery. Pápež nám ponúkol výzvu k stabilite kresťanského života. Inými slovami – živiť vybudované a na tomto základe života viery a štruktúr tvoriť nové, ktoré rešpektuje potreby novej doby v súzvuku s kresťanskými hodnotami.

Najčerstvejšie v pamäti máme návštevu pápeža Františka (2021). Tri dni na Slovensku sa niesli v znamení jednoduchosti, blízkosti a otcovskej nehy. Vyzval Cirkev, aby bola „v pohybe“ – nie uzavretá do seba, ale otvorená, milosrdná, pripravená slúžiť a počúvať. Povzbudil kňazov, aby kráčali s ľuďmi, rodiny, aby odpúšťali, mladých, aby snívali a nebáli sa a celý národ, aby bol znamením pokoja a bratstva v srdci Európy. Jeho posolstvo je posolstvom Cirkvi, ktorá objíma, nie odsudzuje.

Diecézna synoda ako cirkevný nástroj k vyjadreniu pohľadu alebo názoru na spoločný život viery a jeho rozlišovania, sa pod vedením Ducha zamýšľala nad troma oblasťami života Cirkvi: svedectvo-svätosť-služba. Konkrétnymi výstupmi na ceste hľadania odpovedí a prostriedkov, ako svedčiť o Kristovi, kde objaviť prameň pre svätosť a ako upevniť službu v kresťanskom živote, sa stali záverečné dokumenty, ktoré vstúpili do platnosti 1.1.2007.

Zo synodálnych dokumentov Košickej arcidiecézy vyplýva výzva obnoviť evanjelizačné poslanie Cirkvi – viesť veriacich k živému svedectvu viery v rodinách, školách i spoločnosti. Cirkev sa zaväzuje

posilniť systematickú katechézu a duchovnú formáciu, aby viera dozrievala do osobného presvedčenia a zodpovednosti. Dôležitým cieľom je rozvoj katolíckeho školstva ako priestoru, kde sa vzdelanie spája s kresťanskými hodnotami a spoluprácou s rodinou. Celá arcidiecéza je pozvaná živiť jednotu, spoluprácu a angažovanosť laikov, aby sa stala skutočne misijnou a služobnou komunitou.

Počas tretej dekády našej arcidiecézy sme sa znova vrátili k rozlišovaniu za spoločným stolom. Syntéza synodálnych konzultácií našej partikulárnej Cirkvi nám poskytuje objektívny a hlboký pohľad na potreby či výzvy pre náš budúci život spolukráčania. Predovšetkým je to výzva k budovaniu živého spoločenstva, v ktorom je každý člen aktívny a nielen pasívne prijíma nariadenia zhora. Sme pozvaní posilniť spoluúčasť a kultúru počúvania, aby sa všetci veriaci – laici aj klerici – zapájali do rozlišovania a rozhodovania v duchu dôvery a dialógu. Pozvaní prekonať skepsu z minulosti, keď sa pripomienky len počúvali, ale nijak nezpracovali. Pozvaní nebať sa zmeny

a upustiť od zabehnutých nefungujúcich spôsobov. Pozvaní snažiť sa o transparentnosť a komunikatívnosť, neochabovať v rozlišovaní a stále pracovať, aby Cirkev zostala živá, zrozumiteľná a misiónárska v dnešnom svete.

K akému horizontu výziev sa približujeme? Čo je možno „hudbou budúcnosti“? Odpoveď hľadáme spoločne. Témy, ktoré sme spomenuli, či už skrze príhovory pápežov, alebo cez vnútorný hlas partikulárneho spoločenstva, oscilujú medzi povzbudením k živej participácii na živote viery a zároveň k vytváraniu stability a trvalých hodnôt v strede Európy. Spomenuli sme, že sme „ešte“ v dobrej kondícii, skrze dostatok kňazov a viac-menej dostatočný počet veriacich. Avšak toto „ešte“ ovplyvňuje demografický vývoj a presuny či vyludňovanie vidieckych oblastí alebo oblastí s nedostatkom pracovných miest. Napriek nástrahám, pred ktorými už konečne nesmieme zatvárať oči, našou hlavnou výzvou skrze mnohé odkazy pápežov a nášho spoločného rozlišovania je: ostať živou Cirkvou, nie uzavretou, ale otvorenou. Potrebujeme budovať nové štruktúry, prebudovať pastoračné plány a zamerať sa na odpovede na otázky, ktoré majú ľudia vo svete, ktorý je stále viac sekulárny. Byť v popredí tam, kde sme zaspali dobu. Doplniť kultúru viery v pravdivom nazeraní na vývoj cirkevného spoločenstva, vždy verní tradícii Cirkvi, ale slobodní objavovať, snívať a byť znamením pokoja.

Spracoval: **Šimon Jurčišin**

Foto: Veronika Kaduková

Jubilejné stretnutie mladých v Košiciach

Jubilejné stretnutie mladých bolo v sobotu 8. novembra, slávnostne otvorené svätou omšou v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach. Svätá omša bola spojená s osobitným poďakovaním za život a službu otca arcibiskupa Bernarda Bobera pri príležitosti jeho životného jubilea. Hlavným celebrantom bol Mons. Jan Graubner, pražský arcibiskup a český metropolita. Homíliu predniesol Mons. Nicola Girasoli, apoštolský nuncius na Slovensku.

Mons. Nicola Girasoli vo svojej homílii pozval veriacich, aby spoločne slávili „dvojité jubileum“ – jubileum mladých a 75 rokov života arcibiskupa Bernarda Bobera. Povzbudil nás, aby sme „objali

mladých aj otca arcibiskupa“ a prežili svätú omšu ako veľké ďakovanie Bohu. Vyzdvihol arcibiskupovu blízkosť k ľuďom i jeho spoluprácu s kňazmi, biskupom Marekom, rehoľníkmi a laikmi, vďaka ktorým je jeho služba živá a plodná. Zároveň vyzval veriacich, aby „zapálili svoje srdcia“ a po svätej omši odišli „*zapálení Duchom Svätým*“. V dnešnej spoločnosti podľa neho potrebujeme katolíkov „*pevných ako steny katedrály*“.

Arcibiskupovi Boberovi poďakoval nielen za to, čo koná, ale aj za to, kým je, pripomínajúc, že jeho jubileum „*nie je bodka, ale čiarka*“, pretože jeho služba pokračuje a Boh ešte bude písať ďalšie kapitoly jeho príbehu. Na záver adresoval

Košickej arcidiecéze slová evanjelia: „*Talitha kum!*“, pričom to bola výzva byť otvorenou Cirkvou, v ktorej každý zakúsi lásku, milosrdenstvo a poslušnosť – hodnoty, ktoré žije aj arcibiskup Bernard Bober.

Pred záverečným požehnaním sa prihovoral spišský diecézny biskup Mons. František Trstenský, ktorý zastupoval biskupov a kňazov. Jubilantovi odovzdal tri symbolické dary: kyticu kvetov – ako obraz Cirkvi, ktorá rastie v jednote rôznorodých darov; sviecu – ako znak Kristovho svetla: „*Aj cez Tvoju službu svieti Kristus, aj cez Tvoju službu môžeme vidieť Krista. Nech Ťa Kristus naďalej požehnáva a osvecuje*“; a napokon opasok – symbol biskupskej služby, na ktorom bolo jubilantovo biskupské heslo: „*S láskou, poslušnosťou a milosrdenstvom*.“ Biskup Trstenský dodal: „*Vďaka Ti za to, že si sa cez svoje biskupské heslo usiloval plniť Božiu vôľu tam, kde Ťa Pán povolal*.“

Arcibiskup Bernard Bober v závere poďakoval Bohu za dar života, dar kňazstva i plnosť kňazskej služby v biskupskom úrade. Poďakoval aj biskupovi Marekovi, kňazom, zasväteným osobám, bohoslovcom i všetkým veriacim. „*Dnes, pri pohľade na toľko mladých tvárí, som v duchu omladol. Som za túto vzácnu chvíľu všetkým vám vďačný. Vidím, že je tu nádej pre Cirkev – že Cirkev bude žiť ďalej, že má budúcnosť a že aj vy máte budúcnosť. A to je najväčší dôvod na veľkú vďačnosť voči dobrému Bohu*.“

Bezprostredne po svätej omši pokračoval program pred katedrálou, na ktorom sa zúčastnilo približne 25 000 ľudí. V úvode vystúpila skupina *Godzone* a potom prehovoril pápež Lev XIV. k mladým Slovákom prostredníctvom videoposlstva. Povzbudil ich, aby sa nebáli svedčiť o svojej viere: „*Nebojte sa ukázať, že ste kresťania, žite evanjelium s nadšením a zdieľajte radosť, ktorá pramení zo stretnutia s Pánom. Buďte svedkami tejto radosti! Prinášajte Kristovo svetlo do svojich rodín, škôl, univerzít, pracovísk a spoločností*.“ Následne vystúpil hlavný hosť večera DJ Padre Guilherme, ktorý predviedol nezabudnuteľnú hudobnú a svetelnú šou. Zazneli piesne ako *Hallelujah*, *Ave Maria*, *Ameno*, *Freed from Desire* či *Don't Stop Me Now*, ale aj slovenské motívy – napríklad *Kriačok Ľalijovij*, ale aj *Ó, Pane*, aj na mňa si sa pozrel. Padre v nich prepojil techno s duchovnými odkazmi. Otec arcibiskup, bol to nezabudnuteľný večer a v mene všetkých mladých Vám zo srdca ďakujeme.

Spracoval: **Daniel Sedlák**
Foto: Archív ABÚ

Všetko najlepšie, otec arcibiskup!

AD MULTOS ANNOS

Drahý otec arcibiskup Bernard!

V týchto dňoch cítime veľkú vďačnosť. V prvom rade Pánu Bohu – za Vás, za dar Vášho života, povolania a služby. Ďakujeme aj Vám za všetku starostlivosť o náš kňazský seminár, za dlhé roky obetavej služby, za všetky návštevy, povzbudivé slová, osobný príklad i otcovskú blízkosť. Mnohé Vaše obety a modlitby zostávajú našim očiam skryté, ale známe Bohu, ktorý ich premieňa na požehnanie.

K Vaším 75. narodeninám Vám vyprosujeme pevné zdravie, vnútorný pokoj a veľa síl. Nech Vás dobrý Boh žehná a zahŕňa všetkými potrebnými milosťami, aby ste boli aj naďalej verným, obetavým a starostlivým otcom i pastierom.

Uisťujeme Vás o našich modlitbách a zverujeme Vás pod mocnú ochranu Panny Márie, Kráľovnej kňazov, svätého Bernarda z Clairvaux a svätého Karola Boromejského.

„Nech Boh, ktorý začal vo Vás dobré dielo, nech ho aj sám dokončí“ (Flp 1,6).

Otec arcibiskup, ad multos annos!

S vďakou a úctou
Vaši bohoslovci

Spracoval: **Matúš Kozej**
Foto: FB Košická arcidiecéza

Rožňavská diecéza: Pútnické miesto Úhorná

Vo východnej časti Slovenského rudohoria, v tichu a krásnej Božej prírode, sa nachádza obec Úhorná. Nad obcou, na úpäť vrchu vo výške viac ako 900 metrov, sa nachádza pútnický kostol zasvätený Panne Márii Snežnej. Oddávna sem

prichádzali matky so svojimi deťmi, ktoré trápili problémy so zrakom a prosili o uzdravenie. Ľudia si na tomto mieste aj dnes naberajú vodu do fliaš a nosia ju domov, pretože má podľa ich svedectiev liečivé účinky.

Čo robí Úhornú takým výnimočným pútnickým miestom?

Legenda hovorí, že jeden muž vyoral na poli neďaleko Štósu malý obrázok svätej Matky – Pomocnice. Nevidel dobre, čo leží na zemi. Keď sa zohol a pretrel si tvár i oči vodou, ktorá bola v mláčke na zemi, zrak sa mu ihneď zlepšil.

Obraz odniesol do kostola v Úhornej, ale po roku zmizol. Pri ďalšej orbe ho znovu našli v zemi. Na tomto mieste sa navyše napadaný sneh okamžite menil na kamene. Táto udalosť bola považovaná za Božie znamenie, ktoré viedlo k vybudovaniu kaplnky nad obcou Úhorná. Táto pôvodná drevená kaplnka v Úhornej bola posvätená v roku 1813.

Aký zázrak sa spája s prameňom pri kaplnke?

V lete roku 1925 sa v neďalekých kúpeľoch Štós liečil bohoslovec Štefan Herko, ktorý trpel pokročilým štádiom tuberkulózy a vykašľoval krv. Počas svojich prechádzok po okolí zavítal k miestnej kaplnke a neďalekému prameňu. Utrápený svojím zdravotným stavom sa rozhodol prebdiť pri prameni celú noc v modlitbách. Toto miesto si okamžite obľúbil a začal sa k nemu pravidelne vracaf. Vrucne prosil Pannu Máriu o uzdravenie a sľúbil jej, že ak sa vylieči, postaví kaplnku priamo pri prameni. Jeho zdravotný stav sa čoskoro začal zlepšovať. V roku 1929 bol vysvätený za kňaza a svoj sľub splnil.

Ako sa pôvodná kaplnka zmenila a prečo vznikol nový kostol?

Štefan Herko, vďačný Pánu Bohu a Panne Márii za svoje uzdravenie, sa rozhodol z vlastnej iniciatívy vybudovať na mieste pôvodnej kaplnky nový kostol. So stavbou sa začalo v roku 1937. Kostol vznikol vďaka milodarom veriacich z farnosti a okolitých obcí. Na hlavnom oltári sa nachádzal obraz Panny Márie s dieťaťom (Čiernej Madony) zo 17. storočia; dnes sa tu nachádza jeho kópia z roku 1997.

Kedy bývajú púte k Panne Márii?

Odpustová slávnosť Panny Márie Snežnej sa každoročne koná počas prvého augustového víkend. Veriaci sa vtedy stretávajú na tomto nádhernom mieste, aby spoločne prežili bohatý duchovný program. Slávnosť sa začína v sobotu

popoludní svätou omšou, po ktorej nasleduje pobožnosť krížovej cesty a modlitby chvál. Až do nedeľného rána je v kaplnke vystavená Sviatosť Oltárna k tichej adorácii.

Nedeľný program sa začína svätou omšou v maďarskom jazyku, v minulosti aj v nemeckom, pokračuje východnou liturgiou a vrcholí slávnostnou svätou omšou s otcom biskupom Stanislavom Stolárikom. V roku 2023 sem zavítal Mons. Nicola Girasoli, apoštolský nuncius na Slovensku, čo svedčí o dôležitosti a význame tohto pútnického miesta.

Pútnici prichádzajú do Úhornej nielen počas hlavnej odpustovej slávnosti, ale aj každú prvú sobotu od mája do októbra sláviť fatimskú sobotu. Okrem týchto pravidelných pútí sa tu stretávajú aj muži z celej diecézy pri príležitosti Púte mužov.

Spracoval: **Martin Brveník**
Foto: Martin Veselovský

Brat o spolubratovi – Augustinián o pápežovi

ROZHOVOR S O. JURAJOM PIGULOM, OSA

Juraj Pigula je kňaz Rehole sv. Augustína. Študoval filozofiu a teológiu v Ríme. Na Patristickom inštitúte Augustinianum absolvoval licenciát a doktorandské štúdiá v odbore patristika. Pôsobí

v komunite sv. Augustína v Cascii (Taliansko). Osobne sa pozná s novozvoleným pápežom Levom XIV. Práve o ňom, jeho spiritualite, vzťahu k mladým a seminaristom sme sa s ním rozprávali.

Nový pápež je tak ako Vy augustiniánom, dokonca sa osobne poznáte. Kde ste sa nachádzali, keď ste sa dozvedeli, že konkláve zvolilo Vášho rehoľného spolubrata a aké boli vaše bezprostredné dojmy?

V tom čase som bol v Londýne spolu s jedným mojím priateľom, s ktorým som bol zhodou okolností aj na Námestí sv. Petra vtedy, keď zvolili Benedikta XVI. Povedali sme si, že si poobede sadneme k sledovaniu „vatikánskeho komína“ s očakávaním, či sa nestane niečo podobné ako pred 20-timi rokmi v Ríme, keď sme išli na prechádzku z nášho kolégia sv. Moniky, hneď vedľa Vatikánu. Mali sme obrovskú radosť, keď sme videli vychádzať biely dym, a neskôr bola ešte väčšia, keď sme videli vychádzať z balkóna nášho Roberta Prevosta, ktorého obaja veľmi dobre poznáme už viac ako 25 rokov.

Neverili sme, že teraz sa tak blízko a osobne poznáme s pápežom.

Napadlo Vám, že môžu zvoliť kardinála Prevosta?

Samozrejme mi napadlo, že ho zvoliť môžu. Ešte pred voľbou bol u nás v Cascii náš augustiniánsky generál, ktorý nám hovoril, že kardinál Prevost začal mať už počas kardinálskych kongregácií tesne pred konkláve „strach“. Zrejme vnímal, že oči voliteľov sú upreté aj na neho. Vtedy nám bolo jasné, že jedným z papabili bude aj on. Z jeho životopisu sme usudzovali, že by bol skvelým kandidátom na pápeža. Veľké zahraničné denníky ako El País, La Repubblica, a pod. mu ako potencionálnemu pápežovi venovali mnoho priestoru. Takže áno, tu v komunite sme mu všetci fandili. Napriek tomu ten výsledok napokon prekvapil.

Pred konkláve o ňom collegeofcardinalsreport.com (medzinárodný nezávislý tím katolíckych novinárov) napísal, že je príliš mladým a nedávno kreovaným kardinálom na to, aby bol považovaný

za jedného z papabili. Vnímate to zvolenie ako Božie riadenie? Čo chce Pán povedať svojej Cirkvi zvolením Leva XIV.?

Pán chce určite cez Leva povedať svojej Cirkvi veľa.

Nerád by som sa však teraz stavал do pozície vševediaceho, a ani si na to netrúfam. Tieto hodnotenia sa zväčša robia až po pontifikáte. Momentálne sa však dá určite povedať, že to bude niečo nové, nový vietor, nová osobnosť a aj štýl. Myslím, že veľký dôraz bude mať na jednotu a počúvanie, teda synodalitu v Cirkvi.

Od začiatku pontifikátu Leva XIV. ubehlo niečo vyše pol roka. Kde sa podľa Vás prejavujú črty augustiniánskej spirituality v jeho doterajšom pôsobení na Petrovom stolci?

Jednou zo základných črt je práve vyššie spomenutá práca na tom, aby bola Cirkev jednotná. Je veľmi dôležité, aby sme boli jednotní. Samozrejme aj naša rôznorodosť a odlišnosť sú podstatné. Vystihnúť to môžeme ako „jednotu v pluralite“.

Mal by to byť odkaz svetu, že Cirkev je tu pre ľudí a chce ich počúvať. Chce byť nablízku každému človeku, aj tým, ktorí trpia alebo sú zraniteľní.

Pápež tiež často cituje sv. Augustína a dáva dôraz na tzv. *interioritu*, teda hľadanie Boha nie vo vonkajších, ale vnútorných postojoch človeka. Tento vnútorný poklad si potom musíme neustále udržiavať očisťovaním srdca a tiež zdieľaním našich darov s druhými. Takto sa

v spoločenstve neustále obohacujeme a toto je tiež pre augustiniánsku spiritualitu typické. Podobnosť so sv. Augustínom vidím aj v pápežovom politickom hlase a úsilí o to, aby sa spoločnosť poznačená vojnami chytala hodnôt evanjelia – lásky k blížnemu a pokoja.

Osobne som sa viackrát stretol s tvrdením, že vôbec nevyzerá na svoj vek. Je Svätý Otec mladý aj duchom?

To môžem potvrdiť. Svätý Otec veľmi rád žartuje. Spomínam si na septembrovú generálnu kapitolu, kde počas nášho dialógu žartoval takmer pri každej druhej otázke. Má teda aj veľmi rád mladých a stále mal snahu „aktualizovať“ sa, držať krok s dobou. Vnímam ho tak, že nie je starý ani výzorovo, ani v srdci, keďže počas svojej práce nikdy neprestal byť s ľuďmi, ani s tými mladými.

Robert F. Prevost bol 10 rokov rektorom augustiniánskeho seminára v Trujillo

v Peru. Predtým bol aj zodpovedný za nové povolania Augustiniánskej provincie v Chicagu. Aký je jeho vzťah k seminaristom/novicom?

Bol to vždy vzťah veľkej pozornosti a záujmu voči tým, ktorí začínajú svoju formáciu. Dával veľký dôraz na rozlišovanie. Ako generál, provinciál či predtým rektor seminára sa vždy snažil tým chalanom pomôcť, aby dobre rozlíšili Božie znaky a dary, ktorými bude cez nich Cirkev obohatená, či už v manželstve, kňazstve alebo rehoľnom živote.

Neustále požíval k úprimnosti a pravde pred samým sebou, pretože keď človek spozná pravdu o sebe, je to jeho cesta k šťastiu a realizácii.

Pamätám si, že toto nám zdôrazňoval ešte ako študentom: „Chlapci, buďte úprimní a ochotní zdieľať sa.“ Toto je určite stále veľmi aktuálne pre každého, kto vstupuje do formačného procesu. Tiež by som dodal, že to bolo vždy láskavé sprevádzanie od neho ako predstaveného. A vnímali sme to u neho aj potom, keď pôsobil ako generál celej rehole. Bol to vždy pozitívny a láskavý pohľad otca, ktorý má starosť o tých, ktorí sú mu zverení.

Zakončme náš rozhovor polemickou otázkou: Vieme, že mal prísť na Slovensko v júli ešte ako kardinál. Myslíte, že nás navštívi ako pápež?

Naozaj neviem, ale je veľká pravdepodobnosť, že uprednostní krajiny a miesta, kde pápež dlhšie nebol alebo ich vôbec nenavštívil. To je pre Slovensko nevýhoda s ohľadom na nedávnu náv-

števu pápeža Františka. Moje pôsobisko, Cascia má naopak výhodnú pozíciu. V pozývacom liste pápežovi do našej baziliky sv. Rity v Cascii sme mohli napísať, že ešte žiadny pápež mestečko Cascia nenavštívil. Pritom je to významné centrum spirituality s viac ako 1,5 milióna pútnikmi ročne. Máme tu až troch svätcov: sv. Ritu, bl. Šimona z Cascie a bl. Máriu Terezu Fasce. Momentálne slávime 125. výročie svätorečenia sv. Rity. Robert Prevost tu ako generál pravidelne chodil. Som teda presvedčený, že tu k nám do Cascie zavíta určite, no ako to bude so Slovenskom, neviem.

Ďakujeme za rozhovor!

Aj ja ďakujem, pozdravujem všetkých čitateľov seminárneho časopisu a prajem všetko dobré.

Spracoval: **Lukáš Verčimák**
Foto: Postoj/Adam Rábara,
FB: Augustiniáni

Tichí Vianoc, ktorí dostanú tú najlepšiu „zem“

Iste, každý z nás pozná asi najznámejšiu vianočnú pieseň: Tichá noc. Tichom sú pretkané aj vianočné príbehy v evanjeliách. A možno sme tiež počuli výzvu: pripraviť sa na Vianoce v tichu. Prečo vlastne to ticho?

PREČO SÚ TICHÍ BLAHOSLAVENÍ?

Tichosť je jedným z predmetov Ježišových blahoslavenstiev. Čo tým ale Ježiš myslel, keď povedal: *„Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme“* (Mt 5,5)?

Biblické označenie „tichý“ neznamená: nič nehovoriť, čo najmenej hovoriť alebo hovoriť potichu. Tichý v Biblii je ten, kto

pokorne a s vnútorným pokojom znáša ťažkosti a príkoria, zveruje svoje spory Bohu, pričom dôveruje, že sa ho Boh ujme. Táto tichosť je spojená s vierou. Nevylučuje to však spravodlivý hnev, ale tento tichý človek vie svoj hnev ovládať a nebráni mu v pokojnom a spravodlivom posudzovaní vecí. Podstata tejto

tichosti totiž nie je v intenzite hlasu, ale v srdci. Veď napokon o Mojžišovi, ktorý sa neraz prejavil výbušne, je napísané, že bol „*tichší ako všetci ostatní ľudia na svete*“ (Nm 12,3). Mojžiš totiž všetky svoje starosti a spory zveroval Bohu, ktorý sa ho vždy zastal a ujal.

Čo však znamená to prisľúbené dedičstvo zeme? Prisľub zeme súvisí s prisľubom, ktorý Boh dal Abrahámovi. Tento prisľub sa konkrétne uskutočňuje v odovzdaní zaslúbenej zeme izraelskému ľudu. No zaslúbená zem je len vtedy tou skutočnou zaslúbenou zemou, ak v nej kraľuje Boh. Keď totiž Izraeliti opustili Boha, prejavilo sa to navonok aj tým, že o túto zem prišli.

Tento prisľub však obsahuje aj sociálny prvok, ktorý možno vyvodiť napríklad zo Zachariášových prorociev, ktoré hovoria o tom, že Kráľ pokoja bude vládnuť nad celou zemou. Jeho zem bude patriť tým, ktorí budú ochotní žiť vzájomne v pokoji s ľuďmi z iných národov.

Teda zmyslom prisľubu zeme je najprv Božie kraľovanie, ale takisto aj všetky pozemské dobro, ktoré od Boha dostávame. A neopomeňme ani veľký Boží dar, ktorým sú druhí ľudia. Totiž, tichí a pokorní ľudia si ľahko získajú dôveru a priťahujú ľudí.

A teraz sa vo svetle tohto blahoslavenstva poďme bližšie pozrieť na prítomnosť ticha v udalostiach Vianoc.

SV. JOZEF – TICHÝ, KTORÝ POČUL BOHA A PRIJAL JEHO DAR

Veľkou postavou Vianoc je sv. Jozef, ktorý dostal od Boha mimoriadne dôležitú a vznešenú úlohu – byť ochrancom Svätej rodiny. Byť nablízku tým najvzácnejším osobám, ktoré chodili po tejto zemi – Ježišovi a Márii.

V celej Biblii nemáme zaznamenané ani jedno slovo, ktoré by vyslovil sv. Jozef. Keďže Sväté Písmo nie je súbor životopisov, ale skôr knihou posolstva, aj táto skutočnosť nám chce niečo povedať. Neznamená to, že by Jozef nikdy nič neprehovoril, ale že bol mužom ticha.

Pekne nám to vykresľuje epizóda, v ktorej sa Jozef dozvedá, že Mária je v poŕehnanom stave (Mt 1,18-24). Jozef je tu hneď na začiatku označený ako muž spravodlivý. Spomínanú spravodlivosť netreba chápať ako protiklad milosrdenstva alebo prísnošť. Označenie „spravodlivý“ v Biblii znamená: čnostný, dobrý, poslušný Bohu, či svätý. Preto môžeme dedukovať, že jeho plán prepustiť Máriu v tichosti bol tou najlepšou možnosťou, ku ktorej bol vo svojom uvažovaní a svedomí schopný dôjsť. No Božie cesty sú vysoko nad ľudskými, ako čítame u proroka Izaiáša (Iz 55,9). Boh totiž vidí ďalej

ako človek, a aj pre Jozefa mal lepšie riešenie, než ku ktorému bol schopný dôjsť vlastným rozumom. Boh sa prihovril Jozefovi vo sne cez anjela, aby mu zjavil svoj plán, ktorý najlepšie vystihuje slovo „prijat“ (Mt 1,20).

V evanjeliu nemáme zachytený Jozefov emocionálny stav, ani to, čo si myslel o nečakane vzniknutej situácii. Ale čítame o jeho charaktere, zmýšľaní a konaní. V tomto príbehu sa nám pekne ukazuje aj posolstvo o tichu. Jozefovo konanie bolo tiché a rozvážne, pričom absolútne

vylúčil akýkoľvek hnev. Hoci v každodennom živote je dôležité naučiť sa zručnosti robiť dobré rozhodnutia, tento príbeh nám ukazuje, že to nestačí. Je potrebné naučiť sa ešte jednej dôležitej zručnosti, a tou je načúvanie Božiemu hlasu. A to nie je možné bez ticha. A práve Jozefova tichosť mu umožnila zachytiť Boží hlas, konať podľa neho a napokon prijať Boží dar. Nakoľko bol Jozef tichým blahoslavenstvom, bol obdarovaný nie fyzickou zemou, ale tým najväčším darom, ktorý mohol dostať: Ježišom a Máriou.

BOH KONÁ NAJVÄČŠIE VECI V TICHU

„V tých dňoch vyšiel rozkaz od cisára Augusta vykonať súpis ľudu po celom svete. Tento prvý súpis sa konal, keď Sýriu spravoval Kvirínus. A všetci šli dať sa zapísať, každý do svojho mesta. Vybral sa aj Jozef z galilejského mesta Nazareta do Judey, do Dávidovho mesta, ktoré sa volá Betlehem, lebo pochádzal z Dávidovho domu a rodu, aby sa dal zapísať s Máriou, svojou manželkou, ktorá bola v poŕehnanom stave“ (Lk 2,1-5).

Evanjelista Lukáš zámerne umiestňuje Ježišovo narodenie do rámca svetových udalostí. Chce tým povedať, že sa nenarodil len v mýtickom „kedysi“, ale v konkrétnom čase a na konkrétnom mieste.

„Kým tam boli, nadišiel jej čas pôrodu. I porodila svojho prvorodeného syna, zavinula

ho do plienok a uložila do jasiel, lebo pre nich nebolo miesta v hostinci“ (Lk 2,6-7).

Podme sa spolu pozrieť na to, čo sa to vlastne stalo. Zatiaľ čo vládovia tohto sveta sú známi celému svetu, kdesi na konci Rímskej ríše, v zabudnutej dedine, ba ešte viac, v zabudnutej maštali sa udiala dovtedy najväčšia udalosť dejín ľudstva. Narodil sa skutočný Vládca neba a zeme. Betlehem bol síce „zabudnutý“ v očiach sveta, ale nie v očiach Boha. Boh si totiž použil „vládcu sveta“, aby naplnil proroctvo o Betleheme: „A ty, Betlehem, v judejskej krajine, nijako nie si najmenší medzi poprednými mestami Judey, lebo z teba vyjde vojvoda, ktorý bude spravovať môj ľud, Izrael“ (Mt 2,6).

Všemohúci Boh prišiel na tento svet a stal sa človekom, aby sa človek mohol stať Božím synom. Ten najmocnejší sa stal bezbranným dieťaťom. Ježiš sa narodil v jaskyni, v stajni – neprijatý a v nehostinnom prostredí. Napriek neprijatiu a nehostinnému prostrediu práve ono poskytovalo posvätnú udalosť, akou bolo narodenie Ježiša, potrebnú diskretnosť. Boh totiž tie najväčšie veci koná v tichu.

Je to ako v známom Ježišovom podobení o horčičnom zrnku (Mk 4,30-32). Božie kráľovstvo je na začiatku ako najmenšie semienko – nepozorované, navonok neviditeľné, v tichu. A keď sa

neskôr Božie dielo stane zjavným vo svete, je to preto, že sa najprv zrodilo a rástlo v tichosti.

To môžeme pozorovať u Jozefa Egyptského, ktorého potom, ako bratia predali za otroka a ktorý sa neskôr stal väzňom, faraón urobil po sebe najmocnejším mužom na zemi. A to sa mohlo stať preto, lebo aj v tých najťažších chvíľach ostal tichým, netúžil sa bratom pomstiť za ich zlobu a dôveroval Bohu. A tak v ňom mohlo rásť Božie kráľovstvo, ktoré Boh urobil zjavným, keď k nemu prichádzali ľudia z celého sveta v dobe hladu, a tak sa stal naozaj tým blahoslaveným tichým, ktorý „zdedil zem“.

TICHO VIANOC V NAŠOM SRDCI

Aj pre nás platí, že najprv potrebujeme prijať Božie semeno, aby ono mohlo zapustiť korene a aby v nás mohol rásť Boží život a napokon prinášať ovocie.

Preto prijmime tieto úvahy ako inšpiráciu pre naše prežívanie Vianoc. Hoci vonkajšie tradície a zvyky sú dobré, nedovoľme, aby prílišné starosti a predstavy v súvislosti s nimi udusili v nás semeno Božieho slova (Mt 13,22).

Nebojme sa vstúpiť do ticha, otvoriť Písmo a rozjímať nad vianočnými udalosťami. Ak odstránime prekážky a vytvoríme vhodné podmienky, potom nás Boh bude môcť osloviť a viesť do

toho nesmierneho tajomstva, ktorým je Jeho vtelenie. A len tak budeme môcť pochopiť a žasnúť nad tým, čo to znamená, že všemohúci Boh sa stal dieťaťom. A v tomto tichu budeme môcť prijať ten najväčší dar – Ježiš sa narodí v našom srdci.

Potom budeme môcť intenzívnejšie a s väčším úžitkom sláviť vianočnú liturgiu. Budeme vedieť rozlíšiť podstatné od menej podstatného a napokon sa budeme vedieť skutočnejšie tešiť aj z prežívania sviatkov v rodine. A to preto, lebo sa staneme tými blahoslavenými tichými, ktorí budú dedičmi tej najlepšej „zeme“.

Spracoval: **Peter Vyhonský**

Prázdninové momentky

Predstavenie prvékov

Aj v tomto roku sme v našom seminári privítali nových bohoslovcov. Každý z nich je výnimočný a prichádza so svojím vlastným príbehom a životnou cestou. Ak ich ešte nepoznáte, práve teraz máte príležitosť – prinášame vám ich krátke predstavenie.

**Samuel
Belák**

1. Odkiaľ pochádzaš, kde si študoval a čo zaujímavé by si o sebe prezradil?

Volám sa Samuel a pochádzam z metropoly východného Slovenska z Košíc, no momentálne bývam v obci Hrašovík. Pred nástupom do seminára som študoval na Gymnáziu M. R. Štefánika v Košiciach. Spolubratia, ale aj ľudia v mojom okolí hovoria, že mám talent na imitovanie osôb a hlasov, takže býva so mnou zábava.

2. Ako si pocítil povolanie stať sa kňazom?

Povolanie stať sa kňazom som pocítil v prvom ročníku na gymnáziu, symbolicky pri predveľkonočnej svätej spovedi. Kristovo volanie sa v mojom srdci ešte viac zintenzívnilo pri prijímaní Eucha-

ristie na Veľkonočnú nedeľu. Nechal som toto volanie v sebe dozrievať a postupne som dospel k rozhodnutiu, že chcem byť človekom pre iných.

3. Samuel, vraj si prvotne rozmýšľal o úplne inom smere ako je teológia. Čo to bolo?

Moja prvá cesta viedla k medicíne. Už na základnej škole ma začala zaujímať biológia a chémia. Tieto vedy ma fascinujú dodnes, hoci už len ako hobby. O štúdiu teológie som predtým ani neuvažoval, ale človek mieni, Pán Boh mení.

**Martin
Brveník**

1. Odkiaľ pochádzaš, kde si študoval a čo zaujímavé by si o sebe prezradil?

Volám sa Martin a pochádzam z mesta Brezno, zo srdca Horehronia, z farnosti sv. Jána Bosca na sídlisku Mazorníkovo. Je to skoro na konci Rožňavskej diecézy. Pred nástupom do seminára som študoval na Cirkevnom konzervatóriu v Bratislave – odbor Cirkevná hudba a okrem hudby mám aj, ako hovoria spolubratia, talent na MHD.

2. Ako si pocítil povolanie stať sa kňazom?

Moja cesta rozhodnutia vydať sa na cestu kňazskej formácie prichádzala potichu a postupne rástla v mojom srdci. Až som raz, pri Eucharistickom Kristovi, započul volanie: „Staň sa mojím kňazom!“ Túto myšlienku som v sebe nechal planúť a ku koncu štúdia na strednej škole som si podal prihlášku do kňazského seminára.

3. Martin, tvoje miesto v kaplnke je za organom. Dokonca si učil na ZUŠ. Priblíž nám tvoju hudobnú cestu.

Áno, je to tak! K organu som sa dostal ešte na základnej škole. Mohol som mať asi 10 rokov a veľmi sa mi to zapáčilo. No a drží ma to dodnes. Počas štúdia na strednej škole som mal možnosť aj dva roky vyučovať na základnej umeleckej škole hru na klavíri.

**Dávid
Jászay**

1. Odkiaľ pochádzaš, kde si študoval a čo zaujímavé by si o sebe prezradil?

Pochádzam z Bardejova, kde som taktiež aj študoval, konkrétne som navštevoval Gymnázium Leonarda Stöckela. A zaujímavosť? Asi to, že síce amatérsky, ale viem tancovať balet.

2. Ako si pocítil povolanie stať sa kňazom?

Formovalo sa to postupne. Samozrejme, bolo to povolanie, ktoré som pocítil

v jednoduchšej osobnej večernej modlitbe. Čas išiel ďalej a ja som vo svojom povolaní videl stále väčší a väčší zmysel či náplň svojho vlastného života.

3. Dávid, máš vzťah k umeniu. Čo z oblasti umenia ťa oslovilo najviac a čomu si sa venoval alebo venuješ?

Najviac ma vždy nadchne výtvarné umenie v rôznych výtvarných štýloch. Od tých historických až po súčasný street art. Osobne som sa 8 rokov venoval tancu. „Pretancoval“ som mnoho štýlov. Najviac ma bavil a vždy baví hip-hop, no tancoval som aj disco, ľudový, scénický a spoločenský tanec. Veľmi okrajovo som sa dotkol aj wacku alebo tzv. breakingu. Mal som možnosť vkľznuť aj do divadelného sveta, keď som si na doskách Divadla Jónáša Záborského v Prešove štyrikrát odohral dielo Peter a Lucia.

**Patrik
Mikita**

1. Odkiaľ pochádzaš, kde si študoval a čo zaujímavé by si o sebe prezradil?

Volám sa Patrik Mikita a pochádzam z malebnej dedinky Ľubotín na severe Slovenska. Od troch rokov som navštevoval materskú školu a neskôr aj základnú školu v rodnej obci. Po ukončení deviateho ročníka som sa rozhodol pokračovať v štúdiu na Cirkevnom gymnáziu svätého Mikuláša v Starej Ľubovni, kde som strávil štyri roky. Hneď po maturite som sa rozhodol pre štúdium

teológie, pretože som v sebe cítil duchovné povolanie.

2. Ako si pocítil povolanie stať sa kňazom?

Všetko sa začalo v poľskej Čenstochovej, kde som počas jednej púte pocítil vnútorné volanie k službe Bohu. K tomu prispel aj kňaz z našej farnosti, ktorý bol pre mňa veľkým vzorom a duchovným sprievodcom. Keď ho preložili do inej farnosti, chcel som s ním zostať v kontakte, a tak som si ho zvolil za svojho birmovného otca. Krátko nato som podal prihlášku do kňazského seminára a na teologickú fakultu.

3. Patrik, vieme, že hráš na viaceré hudobné nástroje. Ktoré to sú a ako si sa k nim dostal?

V našej rodine nikto nehrá na žiadny hudobný nástroj, no ja ovládam päť – klavír, husle, akordeón, organ a gitaru. Väčšinu som sa naučil hrať sám. Hudba je pre mňa dar od Boha a spôsob, ako ho oslavovať. Hrávam počas svätých omší aj na farských táboroch, kde svojou hrou prispievam k radosti a spoločnej modlitbe.

**Lukáš
Verčimák**

1. Odkiaľ pochádzaš, kde si študoval a čo zaujímavé by si o sebe prezradil?

Pochádzam z Kapušian pri Prešove. Bývam v rodinnom dome spolu s rodičmi

a 2 bratmi. Máme aj psa, doma je teda vždy celkom rušno. Pred nástupom do seminára som študoval na Gymnázium Jána Adama Raymana v Prešove. Mojou veľkou vášňou je folklór. Sám som tancoval vo FS Kapušiančan a ovládam hru na akordeón. Hral som aj súťažne futbal a bol tiež futbalový rozhodca. Jednoduché povedané, pred nástupom do seminára som viedol dosť pestrý život. A po nástupe žijem ešte pestrejši :).

2. Čo ťa viedlo k rozhodnutiu stať sa kňazom a vstúpiť do seminára?

Odpoveď je jednoduchá: Jeho volanie. Keby som necítil, že On ma volá, už dávno tu nie som. Od 7 rokov som miništroval a získal vzťah k službe druhým pri oltári. Teda to nadprirodzené volanie zaiste predpokladalo prirodzenú sympatiu k životu v kňazstve. Tu zohrali úlohu tiež kňazské vzory pôsobiace za ten čas v našej farnosti.

3. Lukáš, teba si bez akordeónu nevieme ani predstaviť. Ako si sa k nemu dostal a kde si tento talent využil?

Ako dieťa som chodil na ZUŠ na klavír. Bohužiaľ som neoplýval cnosťou trpezlivosti a nechcelo sa mi nacvičovať zvlášť ľavú a pravú ruku. Babka mi kúpila akordeón a po niekoľkých týždňoch tréningu to išlo akosi samo. Zrejme aj vďaka vzťahu k ľudovej hudbe. Teraz som najradšej, keď tento talent môžem využiť v spoločenstve s druhými. Aj tu v seminári si nenecháme ujsť príležitosti zaspievať si nejakú „ľudovečku“.

Spracoval: **Martin Baloga**

Foto: Archív KSKE

Spoznaj bohoslovca III.

Aj v tomto čísle pokračujeme v našej rubrike *Spoznaj bohoslovca*. Tentoraz vám predstavujeme dvojicu seminaristov, Kristiána a Matúša. Okrem toho, že spolu sedia v jednej lavici v kaplnke, delia sa aj o spoločnú izbu a pred nástupom

do seminára študovali na Technickej univerzite v Košiciach. Ak ste zvedaví, čo majú spoločné a v čom sa naopak líšia, nech sa páči – prečítajte si, ako odpovedali na naše otázky.

Kristián Fečík

1. Modlitba: preferuješ osobnú a tichú alebo spoločnú a spievanú?

Aj, aj.

2. Gitara alebo organ?

Hoci mám bližšie ku gitare, myslím si, že organ má svoje pevné miesto v liturgii.

3. Ktorá biblická postava alebo svätý ťa oslovil?

Sv. Nikodém.

4. Aký má byť kňaz 21. storočia?

Mal by sa snažiť o svätosť.

5. Ktorý citát zo Svätého písma ťa sprevádza v ťažkých chvíľach?

Podľa situácie.

6. Za čo sa najčastejšie modlíš?

Za mne doteraz zverených: deti a mladých na stretnutiach, táboroch alebo iných pastoračných aktivitách.

7. Hebrejčina alebo gréčtina?

Ani jedno. Nemám rád jazyky.

8. Keby si mohol bývať na izbe s niektorým svätým, ktorý by to bol?

Sv. František z Assisi.

Matúš Žinčák

1. Modlitba: preferuješ osobnú a tichú alebo spoločnú a spievanú?

Osobnú a tichú.

2. Gitara alebo organ?

Záleží od príležitosti. Na mládežníckych svätých omšiach a strestkách mám radšej gitaru, no pri slávnostných svätých omšiach a oficiálnych podujatiach uprednostňujem organ.

3. Ktorá biblická postava alebo svätý ťa oslovil?

Sv. Ján Pavol II.

4. Aký má byť kňaz 21. storočia?

Byť všetkým pre všetkých, aby získal aspoň niektorých.

5. Ktorý citát zo Svätého písma ťa sprevádza v ťažkých chvíľach?

„Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje“ (Flp 4,13).

6. Za čo sa najčastejšie modlíš?

Najčastejšie sa modlím za tých, ktorí ma požiadajú o modlitbu, a za všetky úmysly, ktoré mi ležia na srdci.

7. Hebrejčina alebo gréčtina?

Gréčtina.

8. Keby si mohol bývať na izbe s niektorým svätým, ktorý by to bol?

Sv. František z Assisi.

Spracovali: **Patrik Mikita,**
Martin Brveník
Foto: Archív KSKE

Bohoslovec v čase sociálnych sietí

Sociálne siete, trend dnešnej doby. V tomto článku nahliadneme do sveta sociálnych sietí a priblížime si sociálne siete ako prostriedok evanjelizácie. Zistíme tiež, aké sociálne siete používajú bohoslovci, koľko času sú ochotní im obetovať alebo do akej miery sú schopní si tento trend odoprieť.

POHĽAD KATOLÍCKEJ CIRKVI NA MÉDIÁ

Pohľad Katolíckej cirkvi na médiá prešiel výraznou transformáciou. V 60. a 70. rokoch bol prístup skôr opatrný a morálne hodnotiaci. Dokumenty z tohto obdobia často upozorňovali na nebezpečenstvá médií – šírenie nemorálnosti, manipuláciu, konzumné správanie či oslabenie viery. Médiá boli chápané ako mocný nástroj, ktorý musí byť podriadený etickým a duchovným princípom.

Od 80. rokov sa však rétorika postupne mení. Cirkev si začína uvedomovať, že médiá nemožno vnímať len ako hrozbu, ale aj ako prostredie pre evanjelizáciu a dialóg so svetom. Pápeži Ján Pavol II. a Benedikt XVI. opakovane zdôrazňovali potrebu zodpovedného využívania médií

a vyzývali veriacich, aby sa aktívne zapájali do mediálnej kultúry ako „svedkovia pravdy“.

V poslednom období, najmä počas pontifikátu pápeža Františka, sa postoj Cirkvi stal ešte otvorenejší a inkluzívnejší. František chápe médiá ako nástroj komunikácie a vzťahov, nie len ako prenos informácií. Dôraz kladie na etiku, empatiu a pravdivosť v online priestore. Varuje pred „digitálnym násilím“, nenávisťou a šírením dezinformácií, ktoré rozdeľujú spoločnosť, no zároveň povzbudzuje ku „kultúre stretnutia“ aj na internete.

Dnes vidíme, že sa Cirkev z pozície moralizujúceho pozorovateľa stala aktívnym účastníkom digitálneho sveta. Hoci stále zdôrazňuje morálne hranice a potrebu pravdivosti, prijíma, že médiá

sú neoddeliteľnou súčasťou modernej evanjelizácie a pastorácie.

Tento trend možno vidieť aj na našej domácej scéne. Môžeme povedať, že každý z nás môže byť „digitálny apoštol“. Príkladom nám všetkým idú viacerí biskupi Slovenska, kresťanské denníky, ktoré sú aktívne mimo vlastných portálov práve na sociálnych sieťach, rôzne spoločenstvá a farnosti.

CIRKEV NA INTERNETE

V digitálnom prostredí netreba hľadať iba negatívne stránky, pretože toto prostredie otvára dvere viacerým možnostiam, ako šíriť obsah. Výdobytky dnešnej doby možno chápať ako prostriedok na šírenie posolstva nás kresťanov. Cirkev v tomto internetovom svete tak otvára novú dimenziu šírenia radostnej zvesti evanjelia. Jednou z tých najvýraznejších výhod je rýchlosť prenosu informácií, ďalšou z výhod je priestor, keďže väčšina krajín podporuje viaceré sociálne siete. Cirkev tak dokáže dostať svoje posolstvo do všetkých kútov sveta a nie je tak limitovaná priestorom ani vzdialenosťou. K pozitívam môžeme zaradiť aj široké spektrum používateľov internetových komunikačných kanálov. V tomto zmysle je dôležité si uvedomiť, že na druhej strane obrazovky sú stále tí istí ľudia ako aj pri osobnom stretnutí. Z tohto dôvodu je našou ľudskou povinnosťou dodržiavať istú

etiketu aj v tomto prostredí, pretože je rovnako dôležité a môže prispievať ku šíreniu kresťanskej náuky. Fotografia, plagát alebo krátke video môže osloviť človeka natoľko, že najbližšiu nedeľu príde do kostola alebo na rôzne spoločenské podujatia, ktoré sa vykonávajú na území farnosti.

Cirkev musí so súčasnou dobou držať krok a vo svojej metodike sa snaží svoje slová preniesť „od ambony“ aj do priestoru digitálneho. Máme aj živé príklady, ktoré nemusíme hľadať ďaleko. Na našej domácej scéne vystupujú viacerí slovenskí biskupi, médiá či spoločenstvá.

Pôsobenie Cirkvi na sociálnych sieťach nesie mnoho príležitostí: sociálne siete umožňujú osloviť širšie publikum, šíriť evanjelium, byť viditeľnejšou v modernom mediálnom prostredí. Nesie to so sebou ale aj isté riziká: povrchnosť komunikácie, fragmentáciu (rozdelenie spoločnosti), prípadne oslabenie tradičných cirkevných foriem spoločenstva a pastoračnej prítomnosti. Je preto našou povinnosťou šíriť na internete kvalitný a pravdivý obsah.

BOHOSLOVEC NA SOCIÁLNYCH SIEŤACH

Každý z nás používa nejaké sociálne siete a bohoslovci tiež nie sú výnimkou. Opýtali sme sa ich, ako oni vnímajú toto prostredie.

LUKÁŠ VERČIMÁK:

Osobne si myslím, že sa niekedy, aj u kresťanov, vyskytujú 2 extrémny. Je to buď závislosť na sociálnych sieťach (môžeme ju badať najmä u mladšej generácie, aj keď už ani starší nie sú výnimkou) alebo odmietavý postoj k sociálnym sieťam ako k niečomu veľmi zlému. Myslím, že aj tu platí zásada „zlatej strednej cesty“. Samozrejme je rozhodujúci obsah, ktorý na sieťach sledujeme a zdieľame. Podľa mňa tiež potrebujeme vnímať siete ako niečo, čo slúži na uľahčenie kontaktu s druhými, ale predpokladá aj neskorší osobný kontakt. Inak sa môže stať, že sa nám vytvorí akýsi alternatívny sociálny svet.

Jednoducho povedané, je v tomto treba vnútornú slobodu, aby siete slúžili mne a nie ja im. Tejto kontrole nás môže naučiť napríklad askéza. Sám som už trikrát absolvoval duchovné cvičenia „Exodus 90“. Pre tých, ktorí nevedia o čo ide, je to obdobie 90 dní pred Veľkou nocou postavené na troch pilieroch: modlitba,

askéza, bratstvo. Jednou z disciplín je aj úplný pôst od TV, internetu a teda aj sociálnych sietí. Dovolená je len nevyhnutná komunikácia. Najzaujímavejšie zistenie, keď som Exodus 90 skúšal prvýkrát bolo, že keď som vypol sociálne siete, o nič som neprišiel, ale som veľa získal: čas pre seba aj pre Boha. Tí, ktorí ma naozaj súrne potrebovali, tak mi jednoducho zavolali. Raz do dňa večer som tiež kontroloval Messenger a to bolo všetko. Svet pokračoval ďalej a nestalo sa mi, že by ma niekto zháňal a nevedel sa ku mne dostať :) To však neznamená, že sociálne siete teraz vôbec nepoužívam, naučil som sa spomínanej slobode.

Sociálne siete sú tiež skvelým nástrojom evanjelizácie. Sám pápež František sa vyjadril, že sú ôsmym svetovým kontinentom, malo by byť na ňom počuť aj hlas nás kresťanov katolíkov. To je tiež jeden z dôvodov, prečo sme nedávno založili nový seminárny instagramový profil seminar_ke (Môžete nás tam sledovať a zdieľať náš profil rodine a známym :)

ŠIMON JURČIŠIN:

Som z generácie, ktorá sa narodila na začiatku rýchleho technologického pokroku. Pamätám si ešte mobily s infračerveným svetlom, cez ktoré sme si preposielali piesne – podstatné však bolo mať ich vždy blízko pri sebe. O to väčšiu radosť sme zažívali, keď sme mohli začať používať Bluetooth. Živo si pamätám aj začiatok predaja dotykových mobilov. Vlastnili sme rôzne značky, ktoré sme využívali len na telefonovanie.

Značná časť mojich rovesníkov sa teraz zasmieja pri príbehoch o tom, ako sme sa báli zvoliť ikonu internetu v ponuke zariadení. Doslova nás prenikol strach, ak sa nám to stalo nechtiac – a ak sme si to uvedomili až neskôr, trpeli sme, akú astromickú sumu to priniesie.

Takýto vývoj pozorujem aj na sociálnych sieťach. V škole sme si zakladali Pokec. Súčasne žijem dobu úpadku Facebooku, ktorý bol v mojom detstve a mladosti hlavným sociálnym médiom. Zachytil som ešte aj nástup Instagramu, na ktorom mám vytvorený účet. Všetko po ňom je pre mňa už cudzie. Aj keď poznám slová ako TikTok či X, nič z toho nevyužívam a používateľská platforma je mi vzdialená.

Osobne vnímam veľký prínos sociálnych médií do môjho života, a preto ich aj oceňujem. Sú pre mňa vhodným komunikačným nástrojom s rodinou a priateľmi. Viem, že potenciál sociálnych sietí je oveľa širší, avšak ja využívam najmä ich informatívny ráz. Okrem klasických spravodajských médií sú Facebook či Instagram

pre mňa zväčša zdrojom informácií zo sveta, Cirkvi, a taktiež o priateľoch, keďže zdieľajú svoj súkromný svet.

Sociálne siete nevnímam ako strašiak – pre mňa pri nich platí klasické: „dobrý sluha, ale zlý pán.“ Som za ich využívanie v zdravej miere. Nedovolím si paušalizovať, čo je zdravá miera. Za mňa je to „to moje“ – denné navštívenie, niekoľko minút, aby som zistil, čo je nové a kto mi písal. Práve toto „moje“ mladší vnímajú ako nedostatočné či zastarané – tento názor rešpektujem, avšak čím som starší, tým je pre mňa obsluha a sledovanie sociálnych sietí vyčerpávajúcejšie.

Ako veľké a škodlivé negatívum vnímam využívanie sociálnych sietí na šírenie dezinformácií a podnecovanie násilia. Aj týmto sa pre nás, kresťanov, otvára nový horizont čnostného života na internete. Keďže sa tam často vyskytuje nevhodný, hanlivý a neraz vyzývavý obsah, som pozvaný formovať svoje svedomie v nových súvislostiach viery.

Aj ja som si privlastnil frázu o novom evanjelizačnom kontinente, ktorým je internet. Som rád, že vidím šikovných spolubratov, kňazov a ďalších kresťanov, ktorí veľmi šikovným, milým a aj zábavným spôsobom prinášajú radostnú zvesť Ježiša Krista. Internet so sociálnymi sieťami je súčasťou môjho života, a taktiež aj Cirkvi, ktorej som súčasťou. Úprimne som zvedavý, aký vývoj a dopad to priniesie pre spoločenstvo veriacich.

Spracoval: **Dávid Jászay**

Foto: AFP: Francesco Sforza

Srdce bohoslovca v dnešnej dobe

Aj v tomto roku sme v Propedeutiku privítali nové tváre, presnejšie osem mužov, ktorých spája rovnaký cieľ: nasledovať Krista a s Božou milosťou sa stať kňazmi. Spýtali sme sa ich, kto je podľa nich bohoslovec a čo to obnáša. Myslíte si, že dokázali nájsť odpoveď? Posúďte sami.

Kto je to bohoslovec? Mnohí by na túto otázku pravdepodobne odpovedali slovami: „Študent teológie a zároveň človek, ktorý je v kňazskom seminári a chce sa stať kňazom.“ Je však v dnešnej dobe táto odpoveď aktuálna a dostačujúca? Okrem štúdia a rozoznávania povolania musí bohoslovec správne formovať aj svoje srdce. Rozvíjať ho je veľmi dôležité, pretože ak ho nebude formovať, môže zísť z cesty, ktorej cieľom je priblížiť sa Bohu. Byť bohoslovcom neznamená len nosiť kolárik a držať v ruke breviár. Je to každodenné zápasenie medzi ideálom, ktorý nám ukazuje evanjelium, a realitou našich slabostí, pádov a nepochopení.

Srdce bohoslovca má byť miestom, kde Boh nie je iba predmetom štúdia, ale živou bytosťou, ktorá premieňa. Práve tu, v seminári – v tichu kaplnky – sa často odohráva najväčší zápas, kde si kladieme otázky: Čo odo mňa Boh chce? Som tu naozaj kvôli Nemu? Zvládnem to? Popri tom všetkom si uvedomujeme, že nestačí len poznať odpovede na teologické otázky. Nestačí len ovládať dejiny Cirkvi,

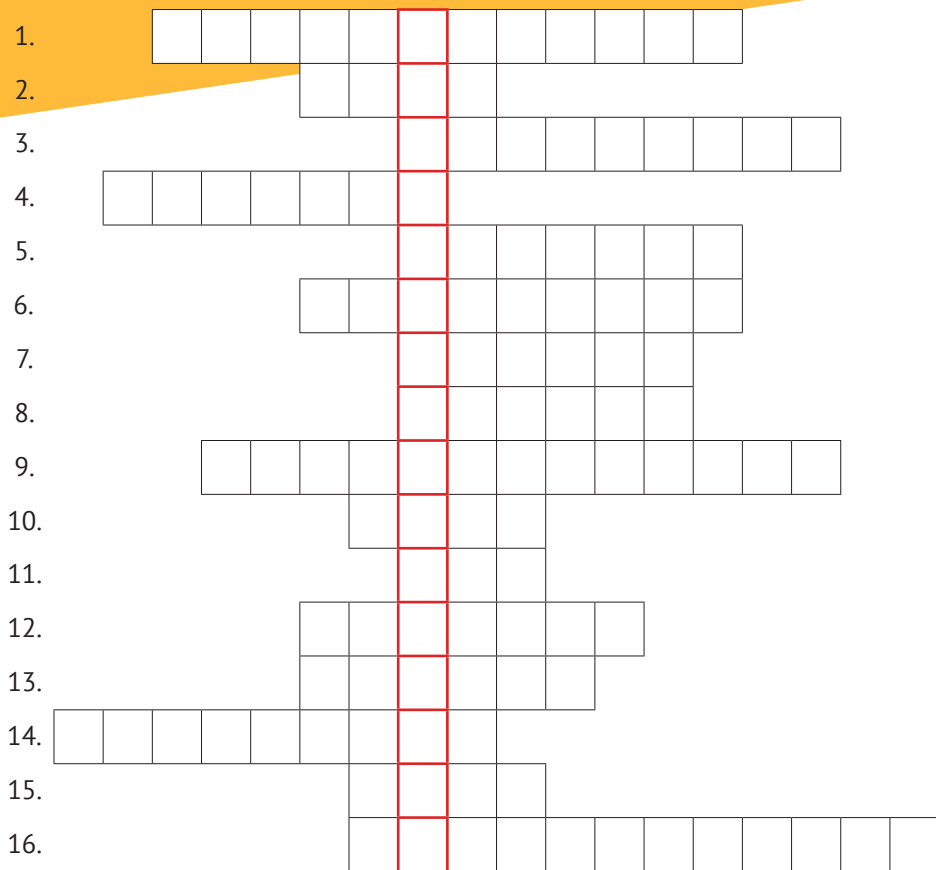
ani vedieť bezchybne definovať sviatosť. Musíme sa naučiť mať srdce podobné Kristovmu. Srdce, ktoré je trpezlivé, pokorné, milujúce a odpúšťajúce. A práve toto srdce sa formuje v našom spoločenstve, modlitbe a službe.

Dnešná doba je rýchla, hlučná a plná nátlaku či očakávania. Bohoslovci sa v nej neraz cítia, ako keby plávali proti prúdu. Možno práve o to ide. Naučiť sa plávať proti prúdu sveta, nie vlastnými silami, ale s Bohom. Mať srdce na správnom mieste v tomto procese formovania je dôležité, no zároveň nesmierne náročné, pretože cesta je dlhá a nie vždy ľahká. A preto Ťa, Pane, pozývame kráčať naďalej s nami.

Spracoval: **Kolektív Propedeutika**

Foto: Archív Propedeutika

Osemsmerovka, súťaž, vtipy

1. Zakladateľ rehole dominikánov	9. Šírenie evanjelia
2. Miesto v kostole kde spieva zbor	10. Brat Ábela
3. Najstarší muž podľa Biblie	11. Terajší pápež ... XIV.
4. Svätý – latinsky	12. Meno matky Jána Krstiteľa
5. Najmenší štát sveta	13. Sväté písmo inak
6. Pápež inak	14. Piate Božie prikázanie
7. Sviatok 50 dní po Veľkej noci	15. Prvé slovo modlitby Pána
8. Odchod židovského národa z Egypta	16. Pane zmiluj sa grécky

Ak sa vám podarí rozlúštiť našu tajničku, pošlite nám správnu odpoveď spolu s vašimi kontaktnými údajmi na e-mailovú adresu:

casopisboromeo@gmail.com

Alebo poštou na adresu:

**Časopis Boromeo
Kňazský seminár sv. Karola Boromejského
Hlavná 91
042 03 Košice**

Zo všetkých správnych odpovedí, ktoré nám pošlete do **31. 1. 2026** vyžrebujeme troch z Vás, ktorí budú odmenení vecnou cenou. S výhercami sa potom skontaktujeme a ich mená uverejníme na našom webe **www.kske.sk**, ako aj na našej facebookovej stránke a instagramovom profile.

Držíme vám palce!

PÁR VTIPOV NA ZÁVER

Tak ako ti dopadla skúška? – Pýtal sa otec seminaristu. Veľmi nábožná, profesor v čiernom, ja v čiernom. Profesor mi dal otázku. Ja som sa prežehnal. Odpovedal som a profesor sa prežehnal tiež...

Farár hovorí smutne kostolníkovi: Ani živej duše v kostole. Dokonca ani organista neprišiel. Kto bude dnes hrať? Kostolník odpovedá: Barcelona proti Realu!

Povzdych umelca: „*Stále čítam inzeráty: Darujem mačičku, darujem psíka. Ale také stodvadsaťkilové prasiatko nedaruje nikto!*“

Spracoval: **Samuel Belák**

MODLITBA ZA BOHOSLOVCOV

Pane Ježišu, prosíme ťa za našich bohoslovcov,
aby sa stávali zreľými a na čnosti bohatými osobnosťami
podľa tvojho vzoru. Ty si im adresoval nielen výzvu
„Podďte za mnou!“, ale aj výzvu „Učte sa odo mňa!“
Vlož do ich srdca lásku k Božiemu slovu a k najsvätejšej Eucharistii.

Naplň ich srdcia láskou k svätej Cirkvi,
ktorá uchováva a vysluhuje sviatosti spásy.
Daj, aby sa naši bohoslovci vo svojej príprave
na kňazskú službu stávali deň čo deň svätejšími.
Duchu Svätý, privádzaj našich bohoslovcov k vytrvalému
a dôslednému nasledovaniu Krista.

Amen.